

Темою недавніх комсомольських зборів у Голованівському райпромкомбінаті стало обговорення участі комсомольців підприємства в масовому комуністичному суботнику 15 квітня.

В цей день комсомольці комбінату працюватимуть на зекономлених матеріалах. Перша зміна виготовлятиме планову продукцію, друга — впорядкує двір і територію біля підприємства.

Виконати в день суботника завдання на 105 процентів — такі зобов'язання взяли молоді виробничники цеху механічної обробки дерева, складального і металообробного цехів.

В. ЧОПЕНКО.

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

ПРОФСПІЛКИ — НАДІЙНА ОПОРА ПАРТІЇ

XV З'ІЗД ПРОФСПІЛОК СРСР

МОСКВА. (ТАРС). 20 березня відкрився XV з'їзд профспілок СРСР. На з'їзді присутні близько п'яти тисяч делегатів, які представляють 98 мільйонів членів найбільш масової в нашій країні організації трудящих, яка є надійною опорою КПРС, школою управління, школою господарювання, школою комунізму.

XV з'їзд професійних спілок — велика подія в житті Радянського Союзу. Він зібрався у знаменний рік — рік 50-річчя утворення СРСР. Заклик партії зустріти ювілей новими успіхами в комуністичному будівництві викликав у країні піднесення трудової і політичної активності. Профспілки проводять величезну роботу по мобілізації трудящих на здійснення грандіозних планів комуністичного будівництва, намічених історичним XXIV з'їздом КПРС. Палко схвалюючи ленінську зовнішню політику нашої партії і Радянського уряду, радянські профспілки виступають за зміцнення миру і безпеки народів, за єдність міжнародного робітничого руху.

...Кремлівський Палац з'їздів, 10 годин ранку. Бурхливими, довго не стихаю-

чими оплесками зустріли присутні появу в президії товаришів Л. І. Брежнєва, Г. І. Воронова, О. М. Косигіна, Ф. Д. Кулакова, Д. С. Полянського, М. А. Суслова, О. М. Шелепін, Ю. В. Андропова, П. Н. Демічева, М. С. Соломенцева, І. В. Капітонова, К. Ф. Катусева.

З'їзд відкрив голова ВЦРПС О. М. Шелепін.

До почесної президії з'їзду одностайно обрано Політбюро ЦК КПРС.

Слово надається Генеральному секретареві ЦК КПРС Л. І. Брежнєву. Делегати і гості з'їзду зустрічають Леоніда Ілліча бурхливою, довго не стихаючою овацією.

У своїй промові Л. І. Брежнєв підбив підсумки всенародної боротьби за виконання історичних рішень XXIV з'їзду КПРС, виконання завдань першого року дев'ятої п'ятирічки, розповів про завдання, які стоять перед радянським народом. Партія, сказав він, з повною підставою говорить усім радянським трудящим: сердечне вам спасибі, дорогі

(Закінчення на 2-й стор.).

ТУРБОТУ — ХЛІБНОМУ ПОЛЮ

На полях Кіровоградщини поганим ходом йдуть весняно-польові роботи. Примхам весни, складної, як її попередниця — зима, хлібороби протиставляють високу організованість, майстерність, прагнення знайти найефективніші агротехнічні заходи для забезпечення доброго врожаю. Ряду господарств доводиться крім затримання вологи, підживлення, переглянути структуру посівів у зв'язку з потребою пересіяти окремі площі озимини. На 20 березня в області засіяно ярими 18730 гектарів, в тому числі зерновими і зернобобовими культурами — 10 190 гектарів.

На цей же день механізатори Доліньського району посіли в ґрунт насіння на площі 3460 гектарів. Зміни, що публікуються сьогодні, зроблені на полях колгоспу імені Фрунзе. Механізатори зобов'язалися в нинішньому році на площі 2720 гектарів одержати врожай по 45 центнерів зернових з гектара.

На фото внизу: сімба ранніх зернових в колгоспі імені Фрунзе; вгорі — агроном-насіневод Тимаро ДЖОГАН оглядає площу, занульовану Промопом БУРАНОМ.

Фото В. КОВПАКА.

ЯКЕ ВОНО, ГОЛОВНЕ РУСЛО?

З перших днів березня фізкультурні активісти області приступили до реалізації завдань, визначених Положенням про новий фізкультурний комплекс ГПО. Наш кореспондент, маючи розмову з керівниками провідних фізкультурних колективів, просив їх розповісти про головне русло в їх діяльності в цьому напрямку.

— В соціалістичному змаганні за минулий рік серед колективів міст області ми були переможцями, — почав свою розповідь голова Кіровоградського міського комітету по фізкультурі та спорту В. ТЕРЕЩЕНКО. — Нам вручено перехідний прапор обласного комітету. Але нині в нашій роботі виникає чимало проблем. І перш за все нас турбує питання роботи з надрами. В місті тепер працюють 286 платних фізкультурних працівників, 269 з них мають вищу і середню спеціальну освіту. Торік було підготовлено 4050 громадянських інструкторів, судячи з різних ендів спорту, 6 тисяч мають високоякісну, 87 республіканську категорію. Ці активісти підготували 19 майстрів спорту, 62 мандатів у майстри, 418 першорозрядників. Але нині ми знову вважасмо першочерговим завданням підтримувати тісні контакти з спеціалістами, вести перепідготовку громадянських інструкторів. Бо допомогти молоді силісти нормативів нового комплексу ГПО зуміють тільки висококваліфіковані люди. А це справа у значній мірі залежатиме від рівня їх активності. Бо практично показала, що з числа підготовлених інструкторів та суддів десяти були осторонь спортивно-масової роботи, від випадку до випадку брали участь в спортивних змаганнях. Нині ми

згуртуємо в кожному колективі спеціальні групи наших активістів, які готуватимуть значні групи ГПО. Найбільш виразно відчутна діяльність фізкультурних працівників у спортивному клубі «Зірка», в педінституті, машинобудівному технікумі, в більшості середніх шкіл міста. Володимир Терещенко також підкреслює значення умілої експлуатації спортивних споруд, будівництва нових спортивних майданчиків.

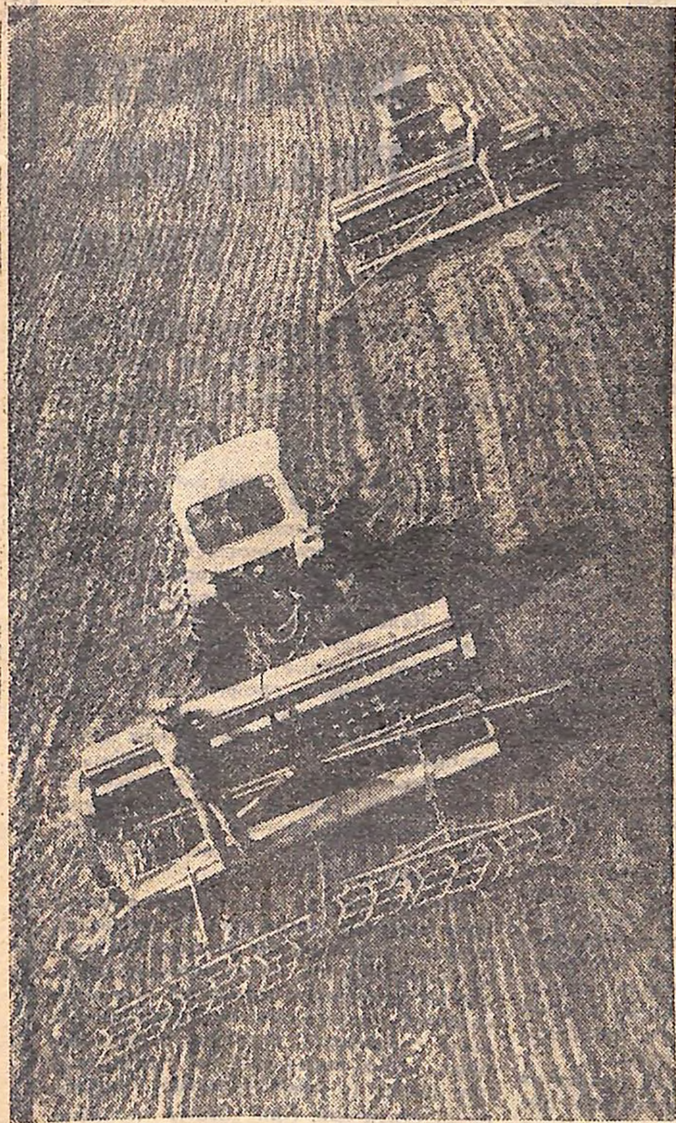
— Наприклад, на стадіоні «Зірка», в найбільших спортзалах міста ми повністю збираємося переробити графіни учбово-тренувального процесу. Для юнаків та дівчат, які готуються до ензамену з фізичної та військово-технічної підготовки, відведемо певний час.

В першу чергу ми, звичайно, звернули увагу на хлопців, які незабаром будуть призвані до служби в армію.

А голова Гайворонської районної ради фізкультури і спорту М. Рябоконча звернув увагу на пропаганду нормативів і вимог ншого комплексу ГПО.

— Разом з працівниками районного комсомолу, районного комітету ДТСААФ майже щодня ми бувасмо в колективах фізкультури. Всюди розмова про комплекс. Найближчим часом зберемо своїх активістів на семінар. В першу чергу приймемо залін секретарів комсомольських організацій, ватажків фізкультурних колективів. Конкретні завдання отримують молоді лектори, вчителі фізкультури. Вони виступають перед юнаками та дівчатами в колективах, на заводах в школах, пропагують накреслення, визначені Положенням про комплекс ГПО. В кількох колективах фізкультури ми хочемо провести спортивне свято, де юнаки та дівчата складуть залін з фізичної та військово-технічної підготовки. Сюди також запросямо комсомольських та фізкультурних працівників з усіх сіл району, щоб вони, перебігавши досвід, зуміли впровадити все найкраще у своїх колективах.

Немає сумніву, таке русло діяльності цих трьох фізкультурних активістів заслуговує на увагу. Подібні напрямки у своїй роботі вибирають і їх колеги з Бобрині, Знам'яни, Олександрії, Світловодська. Перша мета — ознайомити молоді з нормативами і вимогами нового комплексу, а найкраще підготуватися до центрального етапу — складання ензамену. Всюди турбота про якість у фізкультурному руслі.

П'ЯТИРІЧКА ДЕВ'ЯТА. РІК ДРУГИЙ.

Нерудні економлять цемент

З початку року, за два місяці, Кіровоградське кар'єрсьуправління видало понад план 5,5 тисячі тонн щебеню. Ці нерудні матеріали підуть на потреби благоустрою обласного центру.

Нині підприємство готується до промислових робіт, які забезпечують виробництво якісної продукції. Тут приступили також до випуску нової продукції — дрібного збагаченого піску. Застосування його на будівництві дає від восьми до дванадцяти процентів економії цементу при готуванні бетонних розчинів.

ПРОФСПІЛКИ—НАДІЙНА ОПОРА ПАРТІЇ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

товариші, за самовіддану роботу, за той великий вклад, який ви внесли у минулому році в справу економічного піднесення Батьківщини.

Один з розділів промови Л. І. Брежнєва був присвячений міжнародним проблемам, перетворенню в життя прийнятої XXIV з'їздом КПРС радянської програми миру.

Л. І. Брежнєв повідомив, що Президія Верховної Ради СРСР, враховуючи великі заслуги радянських профспілок у справі соціалістичного і комуністичного будівництва, в успішному виконанні планів восьмої п'ятирічки, нагородила професійні спілки СРСР орденком Леніна. В особі профспілок, заявив він, найвищим орденом нашої Батьківщини нагороджуються робітничий клас, трудова інтелігенція, численний загін сільських трудівників.

Закінчуючи промову, Л. І. Брежнєв сказав, що Центральний Комітет КПРС глибоко переконаний, що ця висока нагорода Батьківщини запалить радянські профспілки на нові подвиги в ім'я здійснення великих планів комуністичного будівництва, накреслених XXIV з'їздом КПРС.

Л. І. Брежнєв вручив президії з'їзду привітання Центрального Комітету КПРС XV з'їздові професійних спілок СРСР.

Промова Л. І. Брежнєва була вислухана з великою увагою і не раз переризалась оплесками.

Із звітною доповіддю Всесоюзної центральної ради професійних спілок XV з'їздові виступив член Політбюро ЦК КПРС Голова ВЦРПС О. М. Шелєпін.

З трибуни з'їзду делегати говорять про те незгладне враження, яке справила на них глибока і яскрава промова Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва, привітання з'їздові Центрального Комітету КПРС. Вони висловлюють готовність робітничого класу країни, колгоспного селянства і народної інтелігенції успішно перетворити в життя намічені XXIV з'їздом КПРС величезні плани комуністичного будівництва.

Першим на ранковому засіданні 21 березня виступив голова Казахської республіканської ради профспілок К. А. Єгізбаєв. Він докладно охарактеризував досягнення багатонаціональної Казахської Республіки за роки Радянської влади, її грандіозні перспективи розвитку в дев'ятій п'ятирічці. Все це, підкреслив промовець, — результат ленінської національної політики, безкорисливої допомоги братніх народів, у першу чергу великого російського народу.

Нинішній рік — знаменний у житті нашої країни. Це — рік півстолітнього ювілею Союзу РСР. Делегати із союзних республік відзначали, що широка участь

профспілок у підготовці до святкування 50-річчя утворення СРСР спрямована на дальший розвиток творчої активності трудящих, на успішне виконання завдань другого року п'ятирічки.

Делегати у своїх виступах висловлюють конкретні пропозиції, розв'язання яких, на їх погляд, допоможе працювати ще краще, наводили приклади успішної організації соціалістичного змагання, називали патріотичні починання трудящих, які спрямовані на дострокове виконання завдань дев'ятої п'ятирічки.

Голова Білоруської республіканської ради профспілок Н. Н. Полозов розповів про організацію шефської допомоги сільському господарству. Підприємства, які добились кращих результатів у цьому, щороку нагороджуватимуться дипломами з присудженням грошових премій, затверджених республіканською радою профспілок.

Радянські профспілки завжди солідарні з боротьбою народів світу проти імперіалізму, колоніалізму та неоколоніалізму. Вони рік у рік зміцнюють і вдосконалюють зв'язки і співробітництво з профцентрами і профспілками різних країн. Присутність на з'їзді 137 профспілкових і робітничих делегацій із 103 країн — досить красномовне свідчення цього. З'їзд вітали гості з братніх соціалістичних країн, а також з інших країн, з профспілками яких встановлено взаємні зв'язки.

Тепло прийняли делегати виступ представника профспілок Демократичної Республіки В'єтнам, а також посланців профспілок НДР, Польщі, Чехословаччини, Угорщини, Болгарії, МНР, Румунії. Делегати з'їзду вітали гості з Франції, Італії, представники Всеафриканської федерації профспілок та інші. Гості давали високу оцінку діяльності радянських профспілок на міжнародній арені. Вони говорили, що цей з'їзд профспілок СРСР є подією виняткової ваги не тільки в житті СРСР, але і в масштабах всього світового профспілкового руху.

Палко зустріли учасники з'їзду виступ члена виконкому Федерації профспілок за визволення Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Хоа. З трибуни з'їзду він висловив глибоку і щирю подяку робітничого класу і всьому народу Південного В'єтнаму Комуністичній партії, урядові і народові братнього Радянського Союзу за величезну й ефективну допомогу і підтримку, яку вони подають в'єтнамському народові в боротьбі проти американських агресорів та їх маріонеток.

Учасники з'їзду одностайно прийняли заяву «Припинити агресію США в Індокитаї». Від імені 98 мільйонів членів радянських профспілок у заяві рішуче засуджується агресія США в Індокитаї і висловлюється повна підтримка справедливій боротьбі народів В'єтнаму, Лаосу і Камбоджі. XV з'їзд профспілок СРСР звернувся до трудящих усіх країн та їх професійних спілок із закликом рішуче боротись за припинення втручання імперіалізму США в справи народів Індокитаю.

(ТАРС).

Юлія Євтушенко, шліфувальниця цеху № 2 Кіровоградського заводу тракторних гідроагрегатів, їде по своїй життєвій дорозі з посмішкою. Та й як не бути їй веселою, коли і добре працюється, і добре відпочивається. Вона — ударниця комуністичної праці, її змінні показники — 130—140 процентів. Юлія сумлінно виконує партійні доручення — нещодавно її прийняли кандидатом в члени КПРС. Дівчина бере активну участь у громадському житті: вона агітатор, редактор стіннівки, учасниця художньої самодіяльності.
На фото: Юлія ЄВТУШЕНКО.

Фото Л. МИРГОРОДСЬКОГО.

На зустріч Всесоюзному суботнику

Як до великого свята готуються колективи підприємства і організації країни до комуністичного суботника. Спеціально створені штаби визначають кінкретні завдання, обсяги робіт, дбають про все, що повинно забезпечити високу продук-

тивність праці кожного учасника суботника.

15 квітня працювати на економічних матеріалах, електроенергії та мастилі зобов'язалися робітники бригади очисного вибою Е. С. Шамакова з шахти «Верболюзівська» міста Олександрії на Кіровоградщині. З початку року вони видобули близько шести тисяч тонн надпланового палива.

(РАТАУ).

БЕСІДИ, ПРИСВЯЧЕНІ ЮВІЛЕЮ

Зараз учні — лектори та політінформатори Кіровоградського машинобудівного технікуму проводять чималу роботу по підготовці до святкування 50-річчя утворення Союзу РСР. Тут розроблено цикл бесід «На просторах Батьківщини чудово!».

Нещодавно з цього циклу відбулася бесіда лекторів за круглим столом «Велич і могутність РРФСР». Її розпочав класний керівник Р. Я. Скіпа. Вона розповіла про постанову ЦК КПРС «Про підготовку до 50-

річчя утворення СРСР». А члени учнівської лекторської групи В. Добродняк, А. Панченко, Л. Согула розповіли про географію РРФСР, про економічний та культурний розвиток республіки. В. Петльованний, Н. Романюк та Р. Рябовол вели мову про зміни в житті національних меншостей, про досягнення республіки у восьмій п'ятирічці та про плани РРФСР на дев'яту п'ятирічку.

Бесіда закінчилась демонструванням кінонапису про місто-герой Ленінград.

В. КАЛІКІН, учень Кіровоградського машинобудівного технікуму.

МЕЛОДІЇ ДРУЖБИ

Нещодавно в Кіровоградському педагогічному інституті імені О. С. Пушкіна розпочав-

ся фестиваль студентської художньої самодіяльності, присвячений 50-річчю утворення СРСР.

З цікавою і різноманітною програмою виступили студенти філологічного факультету. На сцені українця змінював росіянин, узбека — казах, звучали пісні на багатьох мовах Радянського Союзу.

Глядачам сподобалися виступи студента II курсу Ерходжаєва, який виконав пісню «Привіт з Узбекистану», студента V курсу Бердикулова, у виконанні якого прозвучав «Казахський вальс» тощо.

Студентський фестиваль на сцені педагогічного інституту продовжується.

Сапархан КУЛЬБАЄВ, студент IV курсу Кіровоградського педагогічного інституту ім. О. С. Пушкіна.

КІЛЬКА років тому в нашому місті можна було зустріти вантажну автомашину, таксі чи маршрутний автобус з написом: «Тут працює комсомольський екіпаж». Сьогодні таких машин стало значно менше.

Скептики пояснюють це поганою роботою комсомольських організацій транспортних підприємств. Існують і інші погляди на причину зникнення комсомольських екіпажів. Секретар комсомольської організації автопідприємства № 10021 Віра Тітенко висловлює думку, що нові умови виробництва вимагають створення виробничих колективів, а назва «Комсомольський екіпаж» не відповідає тим завданням, які ставляться перед комсомолом щодо виховання молоді. Не буду ще наводити приклади спірних думок. Вважаю: в обговоренні питання про створення комсомольсько-молодіжних колективів у транспорті братимуть участь комсомольці і молодь не лише нашого підприємства.

Тільки у колективі можливо виховувати комуністичне ставлення до праці, обліку і контролю. Виходячи з цього принципу виховної роботи, комітети комсомолу промисловості, будівництва, сфери обслуговування ведуть роботу по створенню комсомольсько-молодіжних колективів, організовують між ними соціалістичне змагання. У транспорті створення виробничих колективів шоферів-комсомольців і неспілкової молоді зв'язане із специфічними умовами виробничого процесу і вимагає особливої уваги, творчого підходу, сміливого пошуку.

Часто доводиться, наприклад, формувати бригади під час жнив. Розглянемо, наприклад, як доводилось формувати колективи під час жнив у Кіровоградському автопідприємстві № 10661, де секретарем комсомольської організації Віктор Снігур.

Бригада складалася з комсомольців (їх нараховувалося не менше половини) і неспілкової молоді. В ній обов'язково створювалася група активу, через яку комітет комсомолу керував виховною роботою серед молоді. Як у кожній виробничій бригаді, адміністрація підприємства призначала у створеному колективі бригадира — з числа молодих комуністів, здібних комсомольців. За період діяльності бригади її структура в основному змінювалася в результаті росту рядів членів ВЛКСМ, за рахунок неспілкової молоді. Головним недоліком організаційної роботи у створенні бригади було те, що колектив існував тимчасово, а це привело до зміни в ній кількісного відношення між неспілковою молоддю, комсомольцями.

Соціалістичний виробничий колектив ми розглядаємо як цілеспрямоване організаційно і дисциплінарно сформоване об'єднання, яке складається на основі ідейної єдності, сумісної товариської діяльності людей, єдності їх інтересів. А це вимагає стабільності структури створеної бригади. Потрібно дбати про своєчасне поповнення її неспілковою молоддю. У виховній роботі важливо, щоб даний колектив мав своє звання, традиції, девіз, потрібно поставити роботу колективу так, щоб кожний своєю працею боровся, в першу чергу, за честь свого колективу, за спільність поглядів всіх його членів.

Зовсім недавно з воріт автопідприємства № 10021 стали виїжджати автобуси, на яких красується напис «Екіпаж комсомольсько-молодіжної бригади № 1». Цю бригаду очолює Володимир Бабаян, а комсомольську групу — Анатолій Острик.

У деякого виникне питання: чим відрізняється цей напис від попереднього — «Комсомольський екіпаж». Для порівняння візьмемо «Комсомольський екіпаж» машини № 51 тролейбусного парку, який складається з чотирьох комсомольців: двох водіїв і двох кондукторів, що працюють позмінно. Звання комсомольського екіпажу колективу присвоїли за умовою, що на даній машині працюють лише комсомольці, які не обов'язково входять у комсомольсько-молодіжний колектив, але взяли підвищені соціалістичні зобов'язання.

ВИХОДИТИ З РЕАЛЬНИХ УМОВ

Комсомольсько-молодіжний екіпаж чи екіпаж комсомольсько-молодіжного колективу?

Зовсім інша постановка питання на автопідприємстві № 10021, де звання «Екіпаж комсомольсько-молодіжної бригади № 1» присвоюється лише колективу, шофери і кондуктори якого входять у комсомольсько-молодіжну бригаду. Колектив об'єднує як комсомольців, так і неспілкову молоді. На цьому підприємстві комітет комсомолу при підтримці партійної і профспілкової організації, адміністрації сформував ще декілька бригад, які змагаються між собою за принципом: не хто більше зробить, а хто краще організує. Саме змагання по лінії організаторських успіхів дає результати, які підвищують не лише виробничі показники, а й приносять велику користь у виховній роботі.

Міський комітет комсомолу орієнтує комсомольські організації на важливість правильної постановки питання при створенні виробничих комсомольсько-молодіжних колективів, організації між ними соціалістичного змагання. Колективи бажано створювати, виходячи з реальних умов, і ні в якому разі не порушуючи при цьому їх адміністративної і виробничої структури. При цьому потрібно дбати про дальше підвищення трудової суспільно-політичної активності молоді на виробництві, про підвищення продуктивності праці. Комітети комсомолу, створюючи комсомольсько-молодіжні колективи на підприємствах, тим самим удосконалюють структуру комсомольської організації, активізують соціалістичне змагання, поліпшують роботу з неспілковою молоддю.

М. ЛЕБЕДИК, Інструктор Кіровоградського міського ЛКСМУ.

СЛАВНІ ДОЧКИ ПІВДЕННОЇ АФРИКИ

Ліліан Нгойї, Дороти Нумбе, Елен Джозеф, Шаньті Найдо, Вінні Мандела — імена цих і сотень інших жінок африканок та білих широкі відомі не лише в Південній Африці. Це про їх мужність і героїзм в боротьбі проти расистського режиму журнал африканського національного конгресу ПАР «Сечаба» писав: «Жінки відіграють значну роль у політичній боротьбі в нашій країні. В ополі, в протестах, в політичних акціях вони незламні.

Поняття робота, дім, сім'я ніколи не були для африканки чимось са-мо собою зрозумілим. В будь-який момент її можуть розлучити з чоловіком, звільнити, просто пересе-

лити в табір з місця, де вона прожила десяти роки. Сумно відомі назви таких поселень, як Лаймхілл, Меран, десятки інших, де процвітає масове безробіття, де вирає конна друга дитина, де землі, за свідченням Південноафриканського Товариства охорони природи, «зовсім непридатні для землеробства та життя». Та й сама Південна Африка — це по суті, величезне гетто, резервація для п'ятнадцяти мільйонів корінних жителів країни.

І все ж навіть в цих важких умовах жінки Південної Африки зуміли внести свій вклад в справу боротьби за свободу, за свої пра-ва, за щастя своїх дітей.

Не було жодної політичної події, в якій жінки не брали б участі. Виступаючи в Лувану на мітингу, присвяченому Міжнародному жіночому дню 8 Березня, представниці патрістичної жіночої організації ПАР Една Мгабазе мала всі підстави сказати: «Протягом всієї кривавої історії колоніалізму та міжнародного гноблення південноафриканські жінки завжди були в перших лавах борців за свою землю й свої права».

Жіночий рух ПАР міцніє і набирає сили в ході політичної боротьби.

Ю. МИХАЙЛОВ.
АПН.

ПІД ЗНАКОМ БОРОТЬБИ Й СОЛІДАРНОСТІ

На запрошення ЦК ВЛКСМ та КМО СРСР в Радянському Союзі знаходилась делегація молодіжної секції Народної партії Панами. На прес-конференції для радянських журналістів, що відбулися в Москві, гості із Панами розповіли про антиімперіалістичну боротьбу молоді країни та завдання, що стоять перед молодіжною секцією НПП.

— Населення Панами, — сказав Генеральний секретар молодіжної секції Народної партії Панами, член політбюро НПП Раміро Васкес, — на дві третини складається з молодих людей. Тому ми намагаємось привернути різні верстви молоді країни до активної участі в боротьбі панамського народу, яка носить антиолігархічний і антиімперіалістичний характер.

Те, що відбувається сьогодні в Панамі, є складовою частиною боротьби за національне звільнення всієї Латинської Америки. Вихідним пунктом цієї боротьби в нашій країні і на всьому континенті була перемога революції на Кубі.

В Панамі сьогодні ведеться боротьба за ліквідацію однієї з найкрупніших в Латинській Америці воєнної бази Сполучених Штатів — зони Панамського каналу. В нашій країні діє близько 200 філіалів крупних компаній США. За розмірами американських капіталовкладень Панама займає п'яте місце. Тому трудящі, спираючись на підтримку політичних партій, громадських організацій всього народу, рішуче вимагають покінчити з господарюванням монополістів США, повернути всі національні багатства країни. І ось, зіткнувшись з такою рішучою відсіччю, Вашингтон вдався до тактики «мовчання» стосовно цієї держави. В буржуазній пресі Сполучених Штатів нічого не пишеться про події в Панамі, про вимоги, з якими виступають трудящі і народні маси.

Про основні завдання, що стоять перед молодіжною секцією Народної партії Панами, розповів учасником прес-конференції член національного керівництва партії, відповідальний за роботу з університетською молоддю Педро Перейра.

Діяльність молодіжної секції нашої партії носить різнобічний характер. Ми боремося в першу чергу за єдність дій всіх демократичних і прогресивних сил нашої країни, залучаємо до антиімперіалістичного та національно-визвольного руху молоді, що має різні політичні погляди, але стоїть на позиціях повної національної незалежності. Ми також прагнемо підвищити роль жінки в цій боротьбі.

В рамках кампанії «Юність викриває імперіалізм» в серпні минулого року в Панамі пройшли мітинги учнівської молоді, на яких були прийняті резолюції в підтримку справедливої боротьби народів Індокитаю, провадимої різні заходи на захист американської патрістичної Анджелі Девіс — збір підписів під петицією протесту, мітинги солідарності, розповсюдження листівок та планатів.

Молодіжна секція НПП візьме участь в наміченому на вересень — листопад цього року в чилійській столиці Сантьяго V конгресі ОКЛАЕ. Головна мета цієї події — підтвердити солідарність з боротьбою чилійського народу, з національно-визвольним рухом в Латинській Америці.

АПН.

«БІЛЬШЕ 13-ти днів тюремники не давали мені спати. Вони щодня піддавали мене нелюдським фізичним і моральним катуванням. 76 днів я знаходився в кам'яному склепі одинокій камері, де мучителі вели щодня багатогодинні допити». Ця заявка була зроблена недавно в залі ліссабонського трибуналу секретарем національної профспілки банківських службовців Португалії Даниелем Кабріату. Разом з ним на лаву підсудних ліссабонської власті посадили ще чотирьох молодих робітників. І хоча будинок трибуналу було оточено посиленими нарядами поліції, хоча суд йшов при зачинених дверях, прогресивна громадськість країни взнала, наприклад, що в результаті жорстокого ставлення тюремників Кабріату тимчасово втратив зір і одержав тяжкий нервовий розлад. Підірване здоров'я і його товаришів.

Арештовані на основі закону про «превентивне 180-денне ув'язнення без суду і слідства», ці молоді профспілкові активісти розділили долю тисяч своїх соратників по боротьбі з диктаторським режимом. Сотні юнаків і дівчат були кинуті лише в листопаді — грудні минулого року за поліцейські грати.

«Оже, Марселу Каетану скинув маску ліберала і знову став відкрито використовувати стиль і методи свого вчителя-диктатора Салазара, — відзначив нещодавно французький щотижневик «Франс нузель». — Передвиборний маскарад 1969 року, зміна назви політичної поліції і правлячої партії, так звані громадянські «реформи» — весь цей демагогічний га-

лас ніскільки не вплинув на дійсне становище в Португалії».

Колоніальна політика і в першу чергу війни в «заморських провінціях» — Гвінеї (Бісай), Анголі, Мозамбіку — привели країну на межу економічного краху. Казна — порожня, люди в пошуках роботи тисячами емігрують в країни Західної Європи, промислове виробництво в метрополії топчеться

Молодь дає відсіч

на місці. Якби не допомога країн НАТО, то напевно члени португальської власті змогли б власними силами латати по одну, то іншу фінансову дірку.

Намагаючись утриматися на насиджених місцях, правителі нинішньої Португалії торгують не лише національним надбанням своєї країни, але й багатствами колоній. Ділки міжнародного бізнесу, чий інтерес захищають в Африці солдати португальського експедиційного корпусу, скромно відсиджуються в ліссабонських офісах, розташованих в затісних палацах XIX віку. Один із студен-

тів економічного факультету університету Коїмбри з гіркотою признався італійському журналісту: «Наша армія стала приватною поліцією міжнародного капіталу в Африці».

Налаяканий масштабом незадоволення в країні, розмахом студентських і робітничих демонстрацій, власті все більше зміцнюють поліцейський апарат. Іноземці, що побували в Ліссабоні, свідчать, що від агентів служби безпеки важко сховатися. Вони всюди нишпорять: в аеропорту, в готелях, в ресторанах, в кіно. Не говорять вже про їхню присутність в «розсадниках червоних» — на заводах і в університетах. Як лише італійська газета «Паезе сера», політична поліція схожа на ракову пухлину, що поширюється по всьому тілу португальської громадськості. Це всемогутній апарат, який здобув самостійність...

Заворушення студентів університету Коїмбри, страйки робітників, масові торішні демонстрації, в яких активну участь брала молодь, маніфестації банківських службовців в столиці і місто Порто — все це змусило Марселу Каетану скинути маску ліберала і почати знову масові репресії в країні.

Однак, незважаючи на переслідування, демократичні сили країни все активніше виступають за зміну існуючого порядку. В перших лавах борців йде робітничий клас, прогресивне студентство, очолюване комуністами та іншими опозиційними режиму силами.

Юнаки і дівчата Португалії все активніше включаються в антидиктаторський рух, бачачи лише в боротьбі реальну можливість добитися для себе кращого життя.

Л. МИЛОВАНОВ.
АПН.

З кожним роком розривається боротьба народу однієї з останніх колоній на земній кулі — Ольстера. Англійський уряд ніяк не може змиритися із втратою такої зручної колонії — Північної Ірландії. Тому британські солдати використовують фашистські методи «умиротворення» населення Ольстера: бомбять з сльозоточивим газом, гумові, а то і бойові кулі.

Та не скорити волеюлюбного народу Північної Ірландії. На його боці — конен, йому дорога свобода та мир. Ірландських борців за свої права підтримують всі чесні англіїці. Студенти Лондона, Оксфорда та інших міст приходять на гнівні демонстрації протесту. Але і тут їх чекать поліцейські дубинки і тюремні грати.

На цьому фото ви бачите, як держиморди колонізаторів розправляються з протестуючими студентами.

Фото АПН.

США: КРИЗА ШКІЛ

Згідно даних останнього перепису населення Сполучених Штатів, діти американців, прибутки яких нижчі офіційно встановленої «межі бідності», вчать в школі на 4 роки менше, ніж діти з сімей середнього достатку. За тими ж даними, бідняків в США біля 25 мільйонів.

Така голодна соціальна причина кризи системи освіти в Сполучених Штатах. Друга причина — відсутність небажання властей витрачати гроші на потреби шкіл. «В той час, як на воєнні цілі викидаються мільярди доларів, шкільна освіта знаходиться на межі кризи», — свідчить Національна асоціація освіти США. Федеральний уряд, говориться в його доповіді, бере на себе лише сім процентів витрат на утримання шкіл, так само ж діють і власті штатів.

«Ми переживаємо зараз справжню фінансову кризу, — заявила Хелен Бейн, президент Національної асоціації освіти. — В Чікаго з метою «економії» намічено скоротити 4400 вчителів — тобто близько 20 проц. викладачів початкових і середніх шкіл. Те ж відбувається і в Нью-Йорку, якому в минулому році «бракувало» на потреби освіти 40 мільйонів доларів».

В Дейтоні, штат Огайо, з-за нестачі вчителів і закриття шкіл місцеві власті офіційно дозволили збільшити число учнів в одному класі з 66 до 83 чоловік. Але й цим справа не скінчилась. Недавні 53 900 школярів Дейтона принесли своїм батькам офіційні повідомлення про те, що в зв'язку з фінансовою кризою, всі місцеві школи закриваються на невизначений строк. Газета «Детройт Фрі прес» пише, що дейтонський учбовий округ, один з найбідніших в США, задовго до кінця 1971 року витратив всі ті мізерні бюджетні асигнування, які були йому виділені. В ряді інших учбових округів штату Огайо становище також катастрофічне. З-за нестатків коштів закрились, наприклад, школи в районі Іствуд, де більше двох тисяч учнів.

Однак криза американських шкіл — це перш за все криза шкіл для бідних. Діти багатих батьків навчаються в приватних школах та коледжах. З особливою гостротою криза шкіл торкнулася районів гетто. Ці школи, за визнанням преси, «не користуються рівноправністю в розумінні одержання коштів, досвіду вчителів, розмірів приміщень».

Справа в тому, що більшість американських початкових навчальних закладів утримуються на кошті, зібрані з допомогою податків в шкільних округах, які сильно відрізняються один від одного щодо матеріальних можливостей. В ре-

зультаті лише в небагатьох районах, де проживають заможні сім'ї, є сучасні школи з кваліфікованими викладачами. Інше становище в районах, населених бідняками. В деяких округах штату Техас на одного учня витрачається на рік в 20 разів менше коштів, ніж в багатих районах того ж штату. І тому немало шкіл змушені звільняти вчителів, збільшуючи число учнів в класах. Часто шкільна адміністрація змушена відмовлятися від послуг медичних працівників.

Однією з найгостріших проблем є расова сегрегація. Учні, що представляють національну меншість, говоряться в доповіді комісії, одержують значно нижчу освіту, ніж білі. Особливо сильна расова дискримінація в системі освіти в Техасі.

Нинішнє становище з шкільною освітою лише один з проявів глибокої кризи, що потрясає все американське суспільство.

Е. ЧЕПОРОВ.
АПН.

Слово про Вершика

6. «У НАС СПІЛЬНИЙ ВЧИТЕЛЬ...»

На одній із фотографій — двоє. Яновський і Довженко. Такі молоді.

У спогадах повертаємось до того часу, коли, як згодом писав Яновський, «наші кроки в кіно були спробами дитини, що вчиться ходити».

Перед тим, як прийти на фабрику, Олександр Петрович працював учителем на селі, вчився в Київському університеті, працював у відділі народів, інструктором і карикатуристом в газетах.

«У 1926 році, влітку, у червні, після безсонної ночі, продумавши все, що я зробив, я взяв цупон, чеподан і поїхав до Одеси, щоб ніколи не повертатись на свою стару квартиру, згодом згадував Довженко. — Я залишив у цій квартирі і всі свої полотна, весь інвентар. Я став на березі моря ляжучи головою людиною, який тридцять другий рік з роду!».

Чому саме в 1926 році Довженко приїхав на кінофабрику, проливає світло спогад О. Швачка, заслуженого діяча мистецтва УРСР, режисера-постановника кіностудії імені О. П. Довженка, який тоді був помічником режисера:

«Знімали ми фільм за першим сценарієм О. Довженка «Вся-реформатор». Зйомки доручили режисеру-оператору Й. Рона, а щоб йому допомогти, запросили з Харкова автора сценарію...

1) Збірник «За большое киноискусство». Кинофотоиздат, М., 1935 р. стор. 59.
2) Ю. Яновський. (Юр. Юрченко). Сумма дипкур'ера. Журнал «Кіно», К., 1927.
3) Юхим Мартин. Тетри живого вогню. Радянський письменник, К., 1959.

Того ж дня почали знімати натуру десь за Одесою. Але все було якось сумно, нецікаво і зовсім не смішно. Втрутився Олександр Петрович. Показує артистам, як, на його думку, треба вести сцену «Погребування загоспа». Виходило живе, смішно. Вже на репетиції всі реготали, а найбільше — автор сценарію. Не сміявся лише оператор, він стояв злий, сердито дивився на Довженка, нарешті сказав:

— Прошу не втручатись у зйомку і не робити жодних зауважень артистам. Адже в цьому анімоістично не розумісте.

Довженко відійшов бік, змовк... Цікавий спогад О. Швачка і про те, як народився другий фільм Довженка.

«Згодом він (Довженко) — розшифрована наша звернувся до директора студії: — Дозвольте мені самому зняти фільм, хоч на одну частину, янусь комедію... Та хочеться спробувати.

Директор запитав: підписався на Ю. І. Яновського:

— Так?

— Сашко хлопець талановитий, — підтримав той.

— А сценарій де? — розсудливо питає директор.

— Буде! За тиждень принесу...

Уточнює визначений строк Довженко приніс сценарій під назвою «Перунар Жан Кольбасюк», змінений потім на «Нігідну коханню». Це мала бути ексцентрична комедія на одну частину, подібна до короткометражних комедій за участю знаменитого в ті часи Миса Ліндера...

Відсунувши аркуші зі спогадами, Валентина Михайлівна веде мову далі:

— Третім фільмом Довженка був

фільм «Сумка дипкур'ера» за сценарієм Заца і Шаранського. В основу його покладено факт вбивства за кордоном радянського дипломатичного кур'єра Теодора Нетте. З цього фільму і починається по суті Довженко. Зйомки були досить складні.

В журналі «Кіно» Яновський так описував одну із нічних зйомок Довженка:

«Зуни двоє віолончелей перебувають барабани. Холодна німната англійського залізничника, за вікнами сніжне дощ. Освітлювачі, напружені «стояти» на анторі, заперли, зіпершись і замислюючись. Випадковий пес забіг був до павільйону, почув собачим носом щось непевне... завив тонко і жалісно. У акторів немає вже сил. Довженко сам почував

підсон в очах і неприємні мурашки від сцени, що він її творить. Прибиральниця починає раптом плакати і виходить з павільйону. Дипкур'єр умирає, в його очах проливаються сльози, рятувальний круг двоїться, зникає в тумані. Музика все посилює напруження. Хочеться сказати «годі», бо режисер так поставив цю сцену, що нібито смерть і справді забирає відважного дипкур'єра. Та ось серед тиші пролунало «годі!». Режисер разом з акто-

рами витирають очі і приходять з павільйону...»

— Коли Данько приходив із Севком і Юрієм, то Довженко сидів «на п'яти ніг, як Будда» і починав розповідати. Юрій уважно слухав, — збурюють давні події Валентина Михайлівна і немов підсумовує: — Великий вплив всені справляли один на одного.

Згадується спогад друга Юрія Івановича Юхима Мартинча:

«Заговоривши про Юрія Яновського, Довженко зводив брови, наче намагався пригадати щось дуже дороге і давнє: — Я завжди з неспокоєм чекав, як Юрій оцінить мій новий фільм. Не тому, що він дуже вже суворий суддя... У нас спільний вчитель — Мисла Васильович Гоголь. Для мене найдорожчий у нього «Тарас Бульба», для Яновського — на-

смішувальний п'єсичин з хутора поблизу Диньки. Юрій дуже коротко висловлював своє враження від моєї картини. Але коли, подивившись «Шорса», то так міцно потиснув, що я зрозумів: йому сподобалося...»

— Статті, що були написані тоді Яновським, ввійшли до його книги «Голівуд на березі Чорного моря». Роман «Майстер корабля» теж розповідає про українське радянське кіномистецтво,

каже Валентина Михайлівна. І після паузи: — Про той «Голівуд», про Яновського, я теж пишу спогади. Як тільки закінчу, так вам і пришлю.

Київград — Київ — Київград.

На фото: Олександр ДОВЖЕНКО і Юрій ЯНОВСЬКИЙ.

ЛЮДИ ПОДІЛ ЧАС

СИЛИЧ РАДИТЬ МОЛОДИМ

24 березня. 95 років з дня народження
О. С. Новикова-Прибоя.

В Палаці культури підмосковного містечка Калінінграда напередодні 95-ї річниці з дня народження О. С. Новикова-Прибоя відбулося чергове засідання літературного об'єднання. Біля джерел його стоїть автор знаменитої «Цусіми». Цей самодіяльний творчий союз ентузіастів — робітників, техніків, інженерів, службовців, котрі тяжіють до літератури, одне з найстаріших літературних об'єднань Підмосков'я. Цього разу не обговорювалися, як завжди, нові твори. Розмова точилася навколо пам'ятних зустрічей з улюбленим письменником, проте, як Олексій Силич допомагав зробити перші кроки в літературі робітничим авторам. І сьогодні, шлях письменника-самородка — надихаючий приклад для молодих літераторів-початківців.

— Наша дружба з письменником почалася ще в 1936 році, — почав розповідь найстаріший член об'єднання поет Олексій Петрович Галкін, нині інженер-конструктор, автор багатьох віршів, що друкувалися в газетах та літературних збірниках. — Тоді ми, молоді робітники заводу, приїхали до нього на

квартиру в тихий Мислевський провулок. Олексій Силич відразу похвалився, коли довідався, що ми створили в клубі літературний гурток. Він з радістю погодився нам допомогти. Назавжди запам'яталася думка, висловлена ним на першому занятті гуртка. Новикова-Прибоя говорив, що письменником може бути лише політично грамотна, есебічно освічена людина, і тому закликав нас наполегливо вчитися. Говорив Олексій Силич і про те, що секрет оволодіння літературною майстерністю полягає виключно в праці. «Талант — це невідомна праця», — мільна разів підкреслював він тоді...

Перше заняття літературки, проведене Новикова-Прибоя, і наступні його наїзди в Калінінград, покладали початок плідотворній діяльності літературного об'єднання. Дякуючи сприянню письменника, на заняття приїжджали поети В. Казін, А. Жаров, І. Укіні, прозаїки Є. Пермітін, І. Арамільс, А. Перегудов та багато інших. Цикл лекцій про драматургію та історію театру прочитав професор С. К. Дурілін.

Добре неслина, кинуте Олексієм Силичем в благодатний ґрунт, дало чудові сходи. З стін

калінінградського літсб'єднання вийшов письменник-фантаст А. Казанцев, свої книги віршів та прозаїчних творів мають А. Спіроє, Г. Серебряков, А. Худяков, Д. Галкін, М. Солов'єв. У видавництві «Советская Россия» незабаром вийде вже другий збірник творів членів літературного об'єднання імені Новикова-Прибоя.

Однан допомога письменника початкувачам літераторам не обмежувалась одним лише шефством над колінінградцями. Під час численних поїздок по країні Новикова-Прибоя ніколи не пропустив нагоди зустрітись з тими, хто вперше пробує своє перо. І хай не можний з них став письменником, але всі вони, безумовно, на довгі роки зберегли в серці єдність за доброю порадю, за теплом, з яким Олексій Силич завжди ставився до молодих.

... В один із суворих осінніх днів 1941 року, коли фронт великої битви за Батьківщину підійшов близько до столиці, до Новикова-Прибоя, котрий жив тоді на дачі в селищі Тарасівське, приїхав моряк. Голова його була забинтована, нисть лівої руки, підвізана до пояса,

лежала в гіпсі. Він приїз на суд письменника своє перше оповідання, написане в госпіталі після поранення. Відмовившись від запрошення Олексія Силича поїхати разом з ним, моряк просив пошвидше прочитати рукопис. Виявилось, що він самовільно втік з госпіталю, щоб зустрітись з письменником, і поспішав повернутись в частину до вимірнього обходу лікаря. Вночі госпіталь мали евакуювати на схід.

І ось біля дачі, в бесідці, сидять відомий письменник і молодий моряк. Юнак уважно слідує за виразом обличчя Олексія Силича, який переглядає рукопис і з тривогою чекає вироку. А на обличчі письменника і справді можна прочитати багато: то кошлаті брови незадоволено піднімуться вгору, зморщуючи чоло, то на устах з'явиться ледь помітна добра посмішка.

Та ось тоненький учнівський зошит прочитаний, Олексій Силич радить, що і як краще виправити. Потім уважно дивиться своєму співрозмовнику в очі.

— Запам'ятай: людина з найсереднішими здібностями в бур'яній галузі діяльності може добитись успіху, якщо вона наполегливо буде «добити»

в одному напрямку... Лев Толстой з тебе не вийде... А Новикова-Прибоя — може вийти, якщо будеш багато працювати...

На малю, у щоденниках письменника не збереглося ні імені, ні прізвища моряка. Можливо, він став журналістом, літератором...

Кожний, хто бажав ближче ознайомитись з життям та творчістю чудового письменника, скоро може побувати в музее письменника, який відкрився на дачі в селищі Тарасівське.

В робочому кабінеті відновлюється обстановку, що була за життя письменника. В глибині під вікном, що виходить в сад, стоїть письмовий стіл, за яким Новикова-Прибоя написав численні яскраві сторінки «Цусіми». Побачать відвідувачі і його рукописи, накреслені простим пером, філозовським канцелярським чорнилом. Можна без перебільшення сказати, що кожен рядок, написаний ним — результат титанічної праці вимогливого до себе художника.

А. ШЕСТАКОВСЬКИЙ.
ТАРС.

Редактор Б. ПОГІБНИЙ.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД
СУБОТА. 25 БЕРЕЗНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 —
Програма передач. (М). Ко-

льорове телебачення. 9.05 —
Гімн України для всіх. (М). 9.30 — Новини. (М). 9.45 — Кольорове телебачення. Співає народна артистка УРСР З. Христин. (М). 10.30 — Для дітей. «Лічилочка». (М). 11.00 — «Уральці». Передача четверта. (М). 11.30 — «Музичний турнір». (М). 12.30 — «Здоров'я». Науково-популярна програма. (М). 12.55 — «Говорять делегати XV з'їзду профспілок СРСР». (М). 13.05 — «Чоти-

ри таністи і собани». Телевізійний багатосерійний художній фільм. 20 серія. (М). 14.00 — В ефірі «Молодість». (М). 14.50 — «У дні шкільних канікул». Кольорове телебачення. Мультфільм «Оператор «Кіло». (М). 15.10 — «Міжнародна панорама». (М). 15.40 — «Музичні зустрічі». (М). 16.10 — Проблеми удосконалення управління народним господарством на основі використання

економіко-математичних методів і обчислювальної техніки. (М). 16.40 — «Щастя Анни». Художній фільм. (М). 18.00 — Новини. (М). 18.20 — «США: небезпека праворуч». Передача п'ята. «Коричнева естафета». (М). 19.00 — «КВН-72». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Творчий вечір народного артиста СРСР М. Я. Янішина. (М). 23.00 — Концерт артистів балету Великого академічного те-

атру опери і балету Білоруської РСР. (М). 23.30 — Кольорове телебачення. Чемпіонат світу з стрибків з трампліна. Передача з Югославії. 24.00 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 16.55 — Програма передач. (М). 17.00 — «Піонерський салют». (Львів). 17.30 — «Праця з величчю». (М). 18.00 — Телефільм «Колі в слухаю слова». (М). 18.30 — Фільм-концерт «Дирігує Геннадій Родіоненко». (М). 18.55 — Окре-

шення. (М). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (М). 19.10 — Художній фільм «Морський характер». (М). 20.45 — «На добраніч, діти». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. Співає З. Христин. (М). 22.15 — Мультфільм для дорослих. «Пригоди мовна Енея». (М). 22.40 — Вечірні новини. (М).

Про можливості змін в програмі нашої радіо і телебачення.

Наша адреса і телефони

316050 ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінка, 2.

Кіровоградський обком комсомолу та редакція газети «Молодий комунар» висловлюють глибоке співчуття секретареві Голованівського райкому комсомолу Ковбасюк Любові Іларіонівні з приводу передчасної смерті її батька.

Ковбасюк Іларіон Іосифович.